

Undervisningsministeriet

Lov- og kommunikationsafdelingen

Frederiksholms Kanal 21

1220 København K

att. specialkonsulent Svend Erik Gertz
svend.e.gertz@uvm.dk

01.12.2014

Høringssvar vedrørende udkast til lov om kommunale internationale grundskoler (KIG)

Dansk Friskoleforening, Lilleskolerne, Foreningen af Kristne Friskoler og Deutscher Schul- und Sprachverein für Nordschleswig takker for muligheden for at udtale sig om det foreliggende udkast til lov om kommunale internationale grundskoler (KIG).

Vi har med interesse gennemlæst lovudkastet og bemærkninger og har følgende bemærkninger.

Indledningsvis skal det bemærkes, at vi betragter kommunale internationale grundskoler som en helt ny skoleform, som synes at være stillet langt større frihedsgrader i udsigt end tilfældet er i dag for i sær friskoler og private grundskoler, men også folkeskolen. Det forekommer, at kommunale internationale grundskoler får frihedsgrader, som er helt særegne, hvorfor vi herunder anfører en række forhold, der vækker bekymring, idet det både kan forudses, at der vil opstå en række gråzoner for fortolkninger af lov og praksis på hhv. folkeskoler, friskoler og private grundskoler, og samtidig vil der være grobund for en konkurrenceforvridende situation på pædagogik og skolepraksis, økonomi samt rettighe-der for forældre.

Fritstående skoler uden for folkeskolen

Det bemærkes, at kommunale internationale grundskoler er fritstående skoler uden for rammerne af folkeskolen, hvorfor bestemmelserne i folkeskoleloven ikke skal anvendes. Samtidig skal undervisningen på kommunale internationale grundskoler ”stå mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen”, hvilket er gældende for friskoler og private grundskoler.

På den baggrund kan vi kun opfatte kommunale internationale grundskoler som en helt ny og særlig type af frie kommunale skoler, der synes at hvile på et lovgrundlag, der svæver mellem folkeskoleloven og loven om friskoler og private grundskoler.

Det synes at være unødigt og uhensigtsmæssigt, idet der allerede findes såvel lovgrundlag og praksis for etablering af frie skoler, der hviler på et internationalt perspektiv og grundlag.

Internationale skoler med hjemmel i friskoleloven kan fuldt og helt dække behovet for yderligere udvidelse af internationale grundskoletilbud, der kan matche efterspørgslen efter højt kvalificeret udenlandsk arbejdskraft.

Tilsyn og kvalitetsrapport

Kommunale internationale grundskoler indgår i kommunens kvalitetsrapport for kommunens skolevæsen. Denne udarbejdes hvert andet år, og danner baggrund for Undervisningsministeriets tilsyn med kvalitetsudviklingen på disse skoler.

Friskoler og private grundskoler er underlagt såvel tilsynskrav fra forældrekreds og bestyrelse samt certificerede tilsynsførende eller selvevaluering.

Det forekommer at være en markant forskellig tilgang til krav om tilsyn og en tilsvarende markant lempelse af de tilsynskrav, som gælder for friskoler og private grundskoler.

Vi stiller os derfor uforstående over for denne meget divergerende præmis for tilsyn, og begrebet om »at undervisningen skal stå mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen«, synes at få en anden betydning end, hvad der er gældende for friskoler og private grundskoler.

I bemærkningerne om kvalitetsrapporter er det endvidere meget uvist, hvorvidt et ikke tilfredsstillende fagligt niveau kan medføre skærpet tilsyn og i sidste instans en lukning af en kommunale internationale grundskole, i lighed med, hvad der er gældende for friskoler og private grundskoler.

Oprettelse

Det fremgår af såvel lovudkastet og bemærkningerne, at kommunalbestyrelsen på et hvilket som helst givet tidspunkt året rundt kan tage initiativ til at oprette en kommunal internationale grundskole. Det eneste kriterium er kommunens vurdering af, hvorvidt der er behov for en yderligere udvidelse af internationale grundskoletilbud.

Dette giver en kommunalbestyrelse meget store og fleksible muligheder for oprettelse af en kommunal international grundskole og står i skærende kontrast til de krav, der er til friskoler og private grundskolers muligheder for oprettelse af nye skoler. Friskoler og private grundskoler er underlagt krav om anmeldelse pr. 15. august året før skolestart, ligesom der skal indbetales depositum.

Betingelserne for oprettelse af kommunale internationale skoler får dermed særegne muligheder for oprettelse, og opnår dermed langt bedre mulighed for at tilpasse sig forældres behov for denne type skole end tilfældet er for friskoler og private skoler.

Vi betragter det som en klar forringelse af mulighederne for at oprette en friskole eller privat grundskole med et internationalt grundlag, og forudser dermed ulige betingelser og virkeligheder, hvilket ikke er i overensstemmelse med traditionerne for oprettelse af friskoler og private grundskoler.

Økonomi og administration

Det fremgår af lovudkastet, at alle udgifter til kommunale internationale grundskoler påhviler kommunerne, og at disse skoler ikke kan opkræve forældrebetaling.

Der er derfor ikke tydeligt, hvorledes økonomien i de kommunale internationale grundskoler vil blive beregnet.

Kommunale internationale grundskoler er et skoletilbud, som vil kunne gives særstilling af en given kommunalbestyrelse, og dermed vil kunne blive en ganske ulige konkurrent til en tilsvarende friskole eller privat grundskole såvel som folkeskole.

Dertil kommer, at det for forældre vil være udgiftsneutralt, hvilket vi vurderer vil være ganske konkurrenceforvridende. Dette finder vi uheldigt taget i betragtning af en ofte fremført argumentation om, at friskoler og private grundskoler skulle være årsagen til dannelsen af såkaldte A og B-skoler. En tilsvarende argumentation kan anvendes i forhold til de nye kommunale internationale grundskoler, der med sin særstatus netop rummer muligheder, andre skoletyper ikke har.

Det bemærkes om de økonomiske og administrative konsekvenser, at lovforslaget ikke medfører statslig kompensation, men dog afledte mindre udgifter i såvel folkeskole som bidrag for optagede elever på friskoler og private grundskoler. Lovforslaget konkluderer, at der samlet set ikke er økonomiske og administrative konsekvenser for kommunen.

Det må derfor forstås sådan, at en given kommunalbestyrelsen kan vælge at finansiere og drive en kommunale internationale grundskoler uden, at denne udgift konteres under den samlede kommunale udgift for grundskoleområdet. Det vil således være en direkte negativ økonomisk konsekvens for friskoler og private grundskoler, at kommunale internationale grundskoler ikke indgår i beregningsgrundlaget for den kobling, som gælder for det statslige tilskud til frie grundskoler.

Det vil i givet fald være i modstrid med gældende praksis og tradition, men vel også intentionen om at sikre friskoler og private grundskoler en statslig finansiering, der understøtter forældrenes valg af skole.

Internationale og danske elever

Det fremgår af lovforslaget, at en kommunal international grundskole i udgangspunktet er målrettet børn af forældre, der kommer til Danmark fra udlandet for at arbejde. Men det fremgår også, at danske børn kan optages på en kommunale internationale grundskole, hvis der er ledig kapacitet, og hvis forældrene ønsker dem optaget på skolen.

Denne bestemmelse vil kunne ændre hensigten i loven og udvikle sig uheldigt i den retning, at en kommunal international grundskole i realiteten bliver en helt nye grundskole – også for danske børn.

Den internationale dimension

Intentionen om kommunale internationale grundskoler er blandet andet begrundet i forventninger og vurderinger af stigende efterspørgsel på højt kvalificeret udenlandsk arbejdskraft.

Som det fremgår af vores bemærkninger, opfatter vi lovforslaget som en kombination af hhv. lovgrundlaget for folkeskolen og lovgrundlaget for friskoler og private grundskoler. På den baggrund finder vi det relevant at fremføre, om det foreliggende lovgrundlag er tilstrækkelig ambitiøst i forhold til at kunne efterleve intentionerne og efterspørgslen?

En oversættelse af den danske folkeskole, friskole eller private grundskole til en kommunal international grundskole kan forekomme at være utilstrækkelig, og vi mener, der bør være overvejelser om, hvorvidt lovforslaget bør indeholde et globalt perspektiv i sit formål.

Vi noterer med tilfredshed, at formålet har såvel et fagligt som et dannelsesmæssigt sigte, men det bør også vurderes, om der skal indarbejdes en international dimension, der gør det muligt for elever at overføre kundskaber til f.eks. hjemlandet. Lovforslaget kan indeholde et perspektiv omkring at være et internationalt akkrediteret skoletilbud til børn og unge.

På samme vis bør lovforslaget indeholde passus om ansættelse og arbejdsvilkår for internationale lærere og ledere, så disse lever op til standarder, der er gældende for såvel folkeskolen som friskoler og private grundskoler, men samtidig ikke skaber urimeligheder og konkurrenceforvridning.

Afslutningsvis vil vi henlede opmærksomheden på, at en række friskoler og private grundskoler allerede har velestimerede tilbud med internationale grundskoler. Dette fremføres i bemærkningerne, og det er vores opfattelse, at det vil være langt mere rationelt at videreudvikle disse skoler, fremfor at udvikle nye kommunale internationale grundskoler.

Modsat kommunerne, har friskoler og private grundskoler allerede gode og valide erfaringer med at drive internationale grundskoler, som er værd at bygge videre på. Det vil være langt bedre at udnytte eksisterende love som grundlag til at opfylde intentionen om at tilbyde udenlandsk arbejdskraft et internationalt grundskoletilbud, fremfor at opbygge et helt nyt og tredje lovgrundlag for kommunale internationale grundskoler.

Vi betragter folkeskolen, friskolerne og de private grundskoler som en samlet dansk grundskole. Forskelligheden er en styrke, og det er et fremragende udgangspunkt for et fælles udviklingsarbejde, der kan styrke den internationale dimension af grundskolen.

Vi deltager gerne i arbejdet, og står gerne til rådighed for yderligere.

Med venlig hilsen
på foreningernes vegne

Søren Hansen, formand for Lilleskolerne
Peter Højgaard Pedersen, sekretariatsleder ved Lilleskolerne

Thorkild Bjerregaard, formand for Foreningen af Kristne Friskoler
Hans Jørgen Hansen, sekretariatsleder ved Foreningen af Kristne Friskoler

Claus Diedrichsen, sekretariatsleder ved Deutscher Schul- und Sprachverein für Nordschleswig

Peter Bendix Pedersen, formand for Dansk Friskoleforening
Søren Brinck, sekretariatsleder ved Dansk Friskoleforening